

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 009/2016

NG ('l-ilmentatrici')

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C2833) ('BOV',
('il-Bank' jew 'il-provditur tas-servizz')

Seduta tat-12 ta' Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment¹ li qed isir kontra il-*Bank of Valletta p.l.c.* ('il-provditur tas-servizz' jew 'il-BOV') li jittratta l-investment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* ('LVMMPPF' jew 'Il-Property Fund' jew 'il-Fond'), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*

L-ilmentatrici, fil-formola tal-ilment taghha, kitbet dan: "*Not compensated a further 25c as I have been considered as an Experienced Investor*".²

L-ilmentatrici qed titlob is-somma ta' €4,453.15, li hija is-somma ta' 25c multiplikata bin-numru ta' ishma li kienet xtrat, cioè, 17,812.611.³

Ra r-risposta fejn il-provditur tas-servizz wiegeb:

¹ Registrat mal-Ufficcju tal-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji fis-16 ta' Lulju 2016.

² A fol 7

³ A fol 10

1. Illi in linea preliminari is-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru m'għandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità o meno tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem għandha tigi deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;
2. Illi in linea preliminari wkoll, is-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru għandu qabel xejn jirrifjuta li jeżercita l-poteri tiegħu stante tranzazzjoni li għandha s-setgħa ta' sentenza li għaddiet in gudiġat.⁴ Mingħajr limitazzjoni għall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu w vessatorju ai termini tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555;
3. Illi in linea preliminari wkoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, is-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru għandu wkoll jirrifjuta li jeżercita l-poteri tiegħu fil-konfront ta' *BOV* stante illi s-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru għandu s-setgħa li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn '*klijenti eligibbli*';
4. Illi, in linea preliminari u mingħajr pregudizzju għas-suespost il-*BOV* m'għumiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proċeduri;
5. Illi in linea preliminari wkoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ilmentatur la għandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jippromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tiegħu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat u, allura, ma jistax illum jeżercita dritt li m'għadux tiegħu stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimat li kontra tiegħu qieghed isir dan l-ilment, u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdu l-proprjetà tiegħu;
6. In linea preliminari ukoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost l-ilment huwa preskritt:
 - (i) Kwalunkwe azzjoni li għandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatur ittransiga mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta'

⁴ Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta

sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

(ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatur msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbilità *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

7. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur gie meqjus li jikkwalifika bhala '*Experienced Investor*' skont l-*Independent Review* ta' *Marccus Partners and Mazars Group* u ghalhekk semmai ghandu juri li huwa '*inExperienced Investor*';
8. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, illi fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma soffra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat, ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;
9. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssoportati mill-ilmentatur.

Sema' lill-partijiet.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund*, sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c. (SICAV)*. Apparti l-involvement tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, il-*Valletta Fund Management Ltd*⁵ (*VFM*) u l-*BOV* kienu rispettivament il-*Manager* tal-amministrazzjoni generali tas-*SICAV* u tal-Fond filwaqt li l-*BOV* gie inkarigat bhala *Custodian* tas-*SICAV* u tal-Fond.

⁵ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016 '*Valletta Fund Management Limited*' saret tissejjah '*BOV Asset Management Limited*'.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-VFM bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jinvestu l-assi tal-Fond.

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma' investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-Branches tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond riferut fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-'*Property Fund jew LVMMPPF*'.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplementari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjeta' biex jiggaran-tixxi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjeta'.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is a maximum of 100% of their respective net assets."*⁶

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

⁶ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplementari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplementari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala '*Investment Restriction (v)*, fil-qosor *IR(v)*'"

Fl-2010 saru laqgħat għall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa ‘*Side Pocket*’ u ‘*Main Pool*’ li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom “*it-talbiet ta’ fidwa sospizi jew differiti u/jew issospendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi*”, filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu “*l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta’ likwidità u li għalihom il-kumpanija tinsab f’pozizzjoni li tistabilixxi valur kredibbli.*”

L-azzjonisti ingħataw ishma magħrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Sadanittant, diversi investituri għamlu protesti gudizzjarji kontra l-provdituri tas-servizz u anke nnotifikaw b’dawn lill-MFSA.

Il-Malta Financial Services Authority (‘MFSA’), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha tagħmel diversi inkjesti biex tistabilixxi l-fatti u tagħti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista’ tagħmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu għaddejnin inkjesti mill-MFSA, li kien għadhom ma gewx konkluzi, il-BOV għan-nom tiegħu kif ukoll għall-Grupp BOV inkluza l-VFM għamel dik li ssejthet Offerta⁷ sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-fond bil-prezz ta’ €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta’ Mejju 2011,⁸ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta’ Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet tagħha stabbiliti mill-BOV mingħajr ebda diskussjoni tagħhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja għal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista’ jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet tagħhom u l-impjegati.

F’ittra li baġat il-BOV lill-investituri⁹ ingħad lilhom li setgħu jaccettaw l-Offerta u setgħu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-aħjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli għall-MFSA.

⁷ Referuta fit-test kollu ta’ din id-decizjoni wkoll bhala ‘l-Offerta’.

⁸ Ittra mibghuta mic-Chairman tal-BOV f’isem il-Grupp BOV datata 26 ta’ Mejju 2011

⁹ *Ibid.*

Fit-28 ta' Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artiklu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta' kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.¹⁰ Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta Gunju 2011,¹¹ li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospetti Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospetti Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu "*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*";¹²
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' "*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*";¹³ li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u *Insight* fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-

¹⁰ Media Release 3/11/2011

¹¹ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

¹² Ibid p 8

¹³ Ibid. p 9

Fond kien qed jigi, *'managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders'*;¹⁴ li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-records tieghu.¹⁵

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.¹⁶

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, *'having therefore fallen short of the level of care and diligence required'*, u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghaliha, u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-*Sub-Manager*.¹⁷ L-MFSA immultat lill-VFM is-somma ta' €149,821.

Il-BOV hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-MFSA. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorenza kbira ghall-Offerta u, flimkien mal-VFM, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-MFSA hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-Offerta.

L-MFSA sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' *'misleading information'* lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.¹⁸

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €203,350.

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ *Ibid.* p 10

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ *Ibid.* p. 8-9

¹⁸ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni gie irtirat mill-BOV minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-MFSA, l-Offerta ma kinitx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-MFSA obligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-Property Fund.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,¹⁹ l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala 'Experienced Investors' u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala 'Experienced Investors', bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' Mazars, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.²⁰ L-MFSA ghaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-Mazars.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz ghal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda ghamel hlasijiet lil diversi investituri skont il-kriterji li stabbilixxew il-Mazars.

Il-Bank of Valletta p.l.c., f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kienu 'Experienced Investors' jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' 'Execution Only' ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

¹⁹ Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-Financial Services Tribunal fil-kaz: BOV vs MFSA

²⁰ Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013. Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità: <https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

Ghadd ta' investituri fethu kaz quddiem l-Arbitru sabiex il-kaz taghhom jigi ikkunsidrat minnu. Fil-kaz odjern l-ilmentatrici tghid li ma kellhiex tigi klassifikata bhala '*Experienced Investor*'.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet li l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza li jisma' dan il-kaz ghaliex m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal-BOV l-ilmentatrici m'hijix '*klijenti eligibbli*'.

L-Arbitru ser jittratta dawn it-tlett eccezzjonijiet flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legislatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²¹ l-Arbitru ghandu l-kompetenza li '*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.*' M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li '*jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.*' L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

²¹ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun *“klijent eligibbli”* u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun *‘provditur tas-servizzi finanzjarj’* skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

“Klijent eligibbli” huwa definit bhala: *“klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.”*²² L-istess artikolu jipprovdi li *“‘klijent’ ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.”*

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

*“‘provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...”*²³

L-ilmentatrici odjerna hija klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ kazi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u *“jista’ jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.”*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jgħid il-provditur tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legizlatur m’ghamlux.

²² Kap. 555, Art. 2

²³ *Ibid.*

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatrici hija klijent eligibbli u tista' tressaq ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment taghha.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jaghmel referenza ghal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri (taht xi kwalità jew ohra) servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhijiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz hija kumpanija li tahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soggetta ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi²⁴ li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatrici u l-provditur tas-servizz m'hijiex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.²⁵

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,²⁶ u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhiex tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

²⁴ Kap. 555, Art. 19(3)(c)

²⁵ Kap. 378, Art. 47(B)

²⁶ Dan il-kaz jinsab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'circustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqlikieu qatt ma ddahhlu.

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatrici u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod '*ekonomiku u mhaffef*',²⁷ qieghed jaghmel referenza ghal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, ghandhom jghoddu wkoll ghal dan il-kaz.

Irid jinghad ukoll li l-MFSA qatt ma qieset li ghax il-klijenti kienu iffirraw l-Offerta u l-Accettazzjoni dan kien jammonta ghal tranzazzjoni finali.

Ghall-MFSA, l-Offerta ma kinitx tikkonkludi l-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011,²⁸ l-MFSA obligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qaghda finanzjarja taghhom qabel ma investew fil-Property Fund.

F'ittra li l-MFSA kitbet lill-BOV fl-1 ta' Gunju 2012,²⁹ l-MFSA ukoll ma qiesetx il-kaz maghluq bl-accettazzjoni tal-Offerta tant li infurmat lill-Bank li kienet

²⁷ Kap. 555, Art 19(3)(d)

²⁸ MFSA MR 11/2011

²⁹ Fl-atti tal-Appell quddiem il-Financial Services Tribunal fl-ismijiet: *Bank of Valletta p.l.c. vs Malta Financial Services Authority*: Ittra iffirrata mid-Director General tal-MFSA lic-Chairman tal-Bank of Valletta p.l.c. Dan l-appell ma kienx tkompla mill-BOV.

ser tappunta kumpanija professjonali u indipendenti biex tirrevedi l-*files* ta' klijenti li setghu ma kinux '*Experienced Investors*'.

Fil-fatt, ghal dan il-ghan, l-MFSA appuntat lil *Mazars* biex min ma kienx '*Experienced Investor*' kellu jinghata kumpens, haga li *de facto* giet accettata mill-BOV.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet kollha moghtija aktar 'il fuq, l-Arbitru jiddeciedi li ma kinitx sehhet tranzazzjoni finali u qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza; u, galadarba gie deciz li l-ilmentatrici hija klijenta eligibbli u tista' tressaq l-ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment taghha u ser jikkunsidrah.

Eccezzjoni li l-BOV mhux il-Legittimu Kontradittur

L-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghaliex huwa evidenti li l-provditur tas-servizz kien li biegh dan il-prodott lill-ilmentatrici. Mill-Prospett Supplimentari jirrizulta li l-BOV kien ukoll il-Kustodju.

Bhala Kustodju, l-BOV kellu r-responsabbiltà li jipprovi l-kustodju u jaghti *safekeeping services* in konnessjoni mal-assi tal-iskema u kellu l-obbligu li jissorvelja l-*compliance* ta' kif jitharsu r-restrizzjonijiet tal-investment tal-Fond. Barra minn hekk, flimkien mal-kumpaniji sussidjarji tieghu kollha kemm huma, (*in solidum*), hargu l-Offerta u l-Acceptazzjoni taghha. Kollha kemm huma dahlu f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatrici u, ghalhekk, huwa evidenti li l-provditur tas-servizz odjern huwa l-legittimu kontradittur.

Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'ghandux Interess Guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatrici, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatrici ghandha interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghaliha u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandha interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba hija '*klijent eligibbli*', skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, hija ghandha dritt tressaq dan l-ilment.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatrici huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li: *“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”*

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatrici mhix titlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-ohra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li *“L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-eghluq ta’ sentejn.”*

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,³⁰ fejn il-Qorti qalet:

“Illi l-Qrati taghna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli ghad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta’ obbligazzjoni imma ‘ex delictu vel quasi’.

Meta d-danni huma ‘ex contractu’ ghax gejjin minn vjolazzjoni ta’ obbligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta’ hames snin u mhux ta’ sentejn.”

³⁰ PA, 28 ta’ Lulju 2011

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jenó Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

“Il-preskrizzjoni ta’ sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b’reat hija applikabbli biss fil-kaz ta’ danni indipendenti minn obbligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. Vol. XXXVII.ii.622).”

Fil-kaz odjern, l-ilmentatrici u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom kemm meta sar l-investment bix-xiri tal-*units* fil-*Property Fund*, kif ukoll bl-iffirmar tal-accettazzjoni tal-Offerta li harget *in solidum* bejn il-provdituri tas-servizz.

Galadarba l-ilment johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma’ azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.³¹

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan l-ilment skont dak li fil-fehma tieghu huwa gust, ekwu u ragonevoli fic-cirkustanzi partikolari u mertu sostantivi tal-kaz.³²

Fir-rigward tal-mertu, il-provditur tas-servizz ma jsemmi xejn dwar dak li qajmet l-ilmentatrici fl-ilment taghha hlief li giet klassifikata bhala ‘*Experienced Investor*’ minn *Mazars* u kellha tipprova li m’hijjex ‘*Experienced Investor*’.

Il-Fatti tal-Kaz

L-Ilmentatrici

L-ilmentatrici, fl-*affidavit* taghha,³³ qalet li hija mara tad-dar u meta kienet ghamlet l-investment kellha 42 sena. Taf taqra bl-Ingiliz u bil-Malti. Fis-snin 90 kienet tahdem f’fabbrica tas-tessuti bhala *Quality Controller*.

Qabel ma kienet xtrat l-investment fil-*LVMMPF*, l-uniku investment li kienet ghamlet kien fil-*Government Stocks* li kienet xtrat bl-intervent tal-provditur tas-servizz.

³¹ Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

³² Kap. 555, Art 19(3)(b)

³³ A fol 74

Stqarret li ma kellha “*ebda idea dwar investimenti ta’ dan it-tip*”. Qalet li kienu gew imhajra jixtru l-investment minn ufficjal tal-Bank, Alex Bezzina, u li zewgha kien jafdah peress li kien kompetenti f’xogholu.

Qalet li hadd ma kien qalilhom li l-investment huwa riskjuz u “*saret enfasi fuq il-fatt li huwa prodott marbut direttament mal-proprjetà u s-selling point kien li l-proprjetà dejjem toghla*”.

Qalet ukoll li “*Dokumenti dwar l-investment ma gejniex moghtija*”. L-uniku haga li kienu interessati fiha kien tkabbir kapitali.

Temmet tghid li l-prodott ma kienx idoneju ghaliha. “*Irrizulta wkoll li l-fund ma kienx immexxi kif suppost, u dwar dan zgur li ma nista’ nahti xejn,*” qalet l-ilmentatrici.

Il-Provditur tas-Servizz

Il-provditur tas-servizz ipprezenta erba’ *affidavits* flimkien mad-dokumentazzjoni applikabbli, li huma kif gej:

Affidavit ta’ Avalon Abela – Head of Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited^{34 35}

Mal-*affidavit* gew annessi diversi dokumenti relatati mal-ilment, li huma ittra datata 21 ta’ Jannar 2013, li fiha l-provditur tas-servizz qed jinforma lill-ilmentatrici bl-ezitu tal-verifika tal-fajl taghha minn *Marccus Partners and Mazars Group*,³⁶ kopja tal-*Application Form and Experienced Investor Declaration Form*,³⁷ kopja tal-*Contract Note*,³⁸ prospett tal-*holdings* tal-ilmentatrici³⁹ u prospett ta’ *dividends/reinvestments*.⁴⁰

*Affidavit ta’ Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴¹

³⁴ A fol 77

³⁵ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b’effett mit-22 ta’ Novembru 2016, ‘*Valletta Fund Management Limited*’ saret tissejjah ‘*BOV Asset Management Limited*’.

³⁶ A fol 79

³⁷ A fol 80

³⁸ A fol 84

³⁹ A fol 85

⁴⁰ A fol 87

⁴¹ A fol 90

Mal-*affidavit* tieghu, Mario Mallia, ghamel partikolarment referenza ghall-fatt li l-investment fil-proprjeta immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja. Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatrici kienet accettat l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit ta' Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴²

L-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia huwa iktar iffukat fuq l-irwolijiet tas-SICAV, tal-BOV Asset Management Limited bhala Manager tal-Fond, tal-Bank of Valletta p.l.c. bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-LVMMPF innifsu. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplimentari datat l-1 ta' Settembru 2005.

*Affidavit ta' Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*⁴³

L-*affidavit* ta' Peter Perotti enfazizza fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward.

Ta' min jinnota li, permezz tal-ebda wiehed wiehed mill-erba' *affidavits* prezentati, il-provditur tas-servizz ma ghamel referenza partikolarment ghall-ilment imressaq mill-ilmentatrici. Apparti l-*affidavit* ta' Avalon Abela, it-tlett *affidavits* l-ohra kienu jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatrici

Jirrizulta li l-ilmentatrici kienet hadet parir minghand il-Bank qabel ma xtrat l-investment li dwaru qed taghmel l-ilment. Dan ikkonfermatu fl-*affidavit* taghha.⁴⁴

⁴² A fol 134

⁴³ A fol 263

⁴⁴ A fol 74

Il-provditur tas-servizz ma ressaq ebda evidenza li tikkontesta dak li qalet l-ilmentatrici fir-rigward tat-tip ta' servizz li irceviet meta xtrat il-LVMMPPF.

It-tranzazzjoni ta' xiri mill-ilmentatrici sehhet fil-15 ta' Novembru 2006, fejn skont l-*Application Form*⁴⁵ gie investit l-ammont ta' €20,000. Skont il-*Contract Note*,⁴⁶ il-gurnata meta x-xiri sar effettiv ("*Deal Date*") kien il-21 ta' Novembru 2006. Inxtraw 17,812.6110 sehem ghall-prezz ta' €1.1228 kull sehem.

Skont l-istess *Application Form*, id-dhul minn dan il-Fond kellu jigi imhallas lill-ilmentatrici f'kont li kellha mal-provditur tas-servizz. Infatti, skont il-prospett ta' *dividends/reinvestments*,⁴⁷ l-ilmentatrici irceviet qligh nett ta' €884.2125 minn fuq l-investment taghha.

Mal-istess *Application Form* giet ukoll kompluta *Experienced Investor Declaration Form*,⁴⁸ li hekk kif indikat fl-*Appendix V*⁴⁹ tal-Prospett Supplimentari⁵⁰ datat l-1 ta' Settembru 2005, **l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.**

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fil-LVMMPPF, kellu jissodisfa wahda minn tliet kriterji partikolari, li permezz taghhom jigi meqjus bhala *Experienced Investor*. Dawn il-kriterji huma elenkati kemm fid-definizzjoni⁵¹ ta' *Experienced Investor* fil-Prospett Supplimentari, kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*. Din il-formola turi li d-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatrici kienet li hija *Experienced Investor* peress li fil-hames snin precedenti kienet ghamlet tranzazzjonijiet ta' investment li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

⁴⁵ A fol 81

⁴⁶ A fol 84

⁴⁷ A fol 87

⁴⁸ A fol 83

⁴⁹ A fol 188

⁵⁰ A fol 138

⁵¹ A fol 141

Fl-20 ta' Gunju 2011, l-ilmentatrici kienet applikat⁵² għall-Offerta li kienet saret mill-provditur tas-servizz f'Mejju 2011 lill-azzjonisti kollha fil-LVMMPPF. Din l-Offerta giet diskussa aktar 'il fuq f'din id-decizjoni.

L-ilmentatrici, permezz ta' ittra datata 4 ta' Lulju 2011,⁵³ kienet giet infurmata li s-somma ta' €13,359.46 kienet giet depozitata fil-kont taghha (liema kont l-ilmentatrici kienet indikat fl-applikazzjoni taghha). Din is-somma kienet tirrappreżenta l-ammont ta' *units* li kellha fil-Fond multiplikat bl-ammont ta' €0.75 għal kull sehem.

Meta sar l-ezercizzju tal-*Mazars*⁵⁴ fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta,⁵⁵ din id-ditta kienet irrevodiet il-fajl taghha għand il-Bank u l-provditur tas-servizz kien ukoll kitbilha dwar l-ezitu.⁵⁶ Kopja tal-ittra⁵⁷ li intbagħtet mill-bank lill-ilmentatrici giet intavolata mill-provditur tas-servizz bhala parti mill-*affidavit* ta' Avalon Abela. F'din l-ittra l-*Mazars* iddikjaraw li '*... it results that you qualify as an "Experienced Investor" as defined in the approved Prospectus of the La Valette Multi Manager Property Fund (the Fund) and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank.*'

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005, l-ebda applikazzjoni għal dan l-investiment ma setgħet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*,⁵⁸ tindika bic-car li:

*'No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it.'*⁵⁹

L-istess sezzjoni tindika wkoll:

⁵² A fol 13

⁵³ A fol 14

⁵⁴ Ir-rapport jista' jitrnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità:

<https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

⁵⁵ Din id-Direttiva kienet annessa mal-Aplikazzjoni ta' Appell li l-provditur tas-servizz kien ressaq quddiem it-Tribunal għas-Servizzi Finanzjarji kontra l-Awtorità tas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2012.

⁵⁶ A fol 15

⁵⁷ A fol 79

⁵⁸ A fol 154

⁵⁹ *Ibid.*

*'Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section "Definitions".'*⁶⁰

Taht is-sezzjoni *Definitions*⁶¹ fil-Prospett Supplementari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

'Experienced Investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

- 1. a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
- 3. a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- i. carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,*
- ii. carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly."*

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Form*⁶² li l-ilmentatrici giet ipprezentata sabiex tiffirma, li tirrappresenta dikjarazzjoni tal-istess ilmentatrici li hija tilhaq tal-inqas wahda minn dawn it-tliet kriterji msemmija hawn fuq, kuntrarjament ghal dak indikat fil-Prospett

⁶⁰ *Ibid.*

⁶¹ A fol 141

⁶² A fol 83

Supplimentari, li jigifieri l-kriterji li a bazi tal-Prospett jaghmlu applikant fil-Fond *Experienced Investor* huma skont id-definizzjoni referuta hawn fuq, jirrizulta li din l-istess formola mhix kompluta.

Dan ghaliex, minkejja li d-definizzjoni⁶³ fil-prospett tinkludi klawwola kruċjali li tghid *‘Experienced Investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is: ...’*, din l-istess klawwola ma gietx kwotata fl-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif ipprezentata lill-ilmentatrici.

Fir-rapport taghha tat-22 ta’ Gunju 2012 dwar *‘sales practices’* tal-BOV in konnessjoni ma’ dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta’ *‘Experienced Investor’*:

“The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as *‘Experienced Investors’*, therefore, *‘persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved’* with regard to the investment in the Fund.”⁶⁴

Dan ifisser li meta l-ilmentatrici kienet qed tiffirma l-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif ipprezentata lilha, ma gietx infurmata li permezz tal-firma taghha kienet qed tiddikjara li hi ghandha *“expertise, experience and knowledge”* li tista’ tifhem ir-riskji involuti u, ghalhekk, tista’ tiehu decizjonijiet dwar investiment waheda.

F’dan il-kaz, ghalkemm l-ilmentatrici iffirmit - bhal eluf ohra - din id-dikjarazzjoni li hija *‘Experienced Investor’* matul dawn il-proceduri quddiem l-Arbitru, il-provditur tas-servizz ma gabx provi li juru li l-ilmentatrici verament kienet *‘Experienced Investor’* billi jipprezenta l-evidenza mehtiega li turi li l-ilmentatrici tilhaq it-tielet kriterju ta’ *Experienced Investor*, jigifieri li kienu

⁶³ A fol 141

⁶⁴ Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc., p.10 bold tal-Arbitru.

saru tranzazzjonijiet li jammontaw minn tal-inqas ghal USD50,000 fil-hames snin precedenti.

Minkejja li, kif inghad, l-*Experienced Investor Declaration Form* hi formola mhux kompluta, il-provditur tas-servizz xorta ghazel li jitfa' l-*onus* u r-responsabbiltà fuq l-ilmentatrici.

L-Eligibilità tal-Ilmentatrici bhala *Experienced Investor*

Fl-applikazzjoni taghha, l-ilmentatrici ffirmat li kienet eligibbli taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti ghamlet tranzazzjonijiet ta' investment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma jew ekwivalenti ghal USD50,000.

Il-prospett tal-*holdings*⁶⁵ tal-ilmentatrici jindika lista ta' investimenti f'diversi skemi ta' investment kollettiv imhaddma mis-sussidjarja tal-provditur tas-servizz (*BoV Asset Management Limited*). Il-lista, però, ma hix biss ta' investimenti li kellha l-ilmentatrici f'isimha imma wkoll investimenti li kellha ma' zewgha (*joint*).⁶⁶

Biex jigi determinat jekk l-ilmentatrici kinitx eligibbli taht it-tielet kriterju fid-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, wiehed irid jiehu unikament dawk l-investimenti li hi kienet akkwistat **f'isimha biss**, ghal perjodu ta' hames snin b'lura minn dakinhar li kienet applikat ghall-investment fil-LVMMPPF. Investimenti li kellha ma' zewgha ma jghoddux biex jigi analizzat it-tielet kriterju. Dan huwa, fil-fatt, il-kriterju li mxew fuqu l-*Mazars*.⁶⁷

Dakinhar li l-ilmentatrici kienet xtrat fil-LVMMPPF, kienet xtrat *units* fi skema ta' investment kollettiv ohra, cioè, il-*La Valette High Yield Fund* ghall-

⁶⁵ A fol 85 u 86

⁶⁶ Infatti, filwaqt li n-numru tar-registru ghall-investimenti taghha waheda kien 132758, dak ta' ma' zewgha kien 26532.

⁶⁷ Dwar dan, ir-rapport tal-*Mazars* jittellem car f'paragrafu 3.4.8: *GVTH Advocates have provided advice to Mazars as to: (a) whether individual investors can be categorised as Experienced Investors by virtue of previous jointly held investments. GVTH advised that an individual investor could not rely on previously jointly held investments to show that he/she was an Experienced Investor [enfasi mizjuda];*

konsiderazzjoni ta' €15,000. Skont il-prospett tal-*holdings*,⁶⁸ l-ilmentatrici ma kellha ebda investment iehor f'isimha qabel ma xtrat fil-LVMMPPF.

Irid jigi osservat li, abbazi tal-evidenza mressqa mill-provditur tas-servizz, l-investment li sar f'dan il-Fond ma kienx bizzejjed ghal dak mitlub mit-tielet kriterju. Ghalkemm l-ilmentatrici ssostni li l-*Stocks* tal-Gvern ma kellhomx jitqiesu bhala investimenti eligibbli, il-*Mazars* inkludew l-investimenti kollha minghajr distinzjoni.⁶⁹

Anke jekk *stocks* tal-Gvern setghu jitqiesu bhala tranzazzjonijiet f'investment ghall-finijiet tat-tielet kriterju, irid jigi osservat li l-provditur tas-servizz la cahad u lanqas irribatta dak li qalet l-ilmentatrici jew zewgha waqt it-trattazzjoni orali f'dan ir-rigward. Lanqas ma l-provditur ressaq lill-impjegat tieghu koncernat, partikolarment meta dan issemma b'ismu mill-ilmentatrici.

Konkluzjoni

- L-ilmentatrici giet ipprezentata b'*Experienced Investor Declaration Form* li mhix *in linea* mal-Prospett Supplimentari fir-rigward tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor*. Minkejja dan, il-provditur tas-servizz xorta ghazel li jitfa' r-responsabbiltà ta' din id-dikjarazzjoni fuq l-ilmentatrici.
- Il-provditur kellu l-obbligu li jara l-interess tal-investitur hekk kif inhu obligat li jaghmel a bazi ta' *Standard Licence Condition 3.03* tal-*Investment Services Guidelines* (mahruga f'Mejju 2004) applikabbli dak iz-zmien li tghid:

"The Licence Holder shall act with due skill, care and diligence – and in the best interests of its customers and of the market."

⁶⁸ A fol 85 u 86

⁶⁹ Jirrizulta li l-*Mazars* specifikament irrimarkaw (f'taqsim 2.3.2, sub-paragrafu [b]) tar-rapport tagghom) li skont l-Att dwar is-Servizzi ta' Investment (Kapitlu 370 tal-Ligijiet ta' Malta) kif kien japplika fis-sena 2004, it-terminu "*transferable securities*" kien jinkludi fih: "*shares and stock in the capital of a company, debenture stock, loan stock, certificates of deposit, bonds, notes and any other instruments creating or acknowledging indebtedness.*" *Stocks* tal-Gvern, ghalkemm mhux imsemmija specifikament, jaqghu certament taht id-definizzjoni wiesgha ta' "*any other instruments creating or acknowledging indebtedness*".

- Il-provditur tas-servizz naqas milli jipprovdni taghrif dwar investimenti precedenti li seta' kellha l-ilmentatrici biex tissodisfa t-tielet kriterju li kien, teknikament, jirrendiha *Experienced Investor* u, allura, eligibbli li tinvesti fil-LVMMPF.
- Ghalkemm, skont l-ittra tal-provditur tas-servizz,⁷⁰ id-ditta *Mazars* harget bil-konkluzzjoni ta' natura teknika li l-ilmentatrici kienet '*Experienced Investor*', skont it-tielet kriterju dwar l-ammont ta' investimenti li kellu jaghmel persuna '*Experienced Investor*', minn din l-analizi tal-Arbitru din ma tirrizultax. L-ilmentatrici ma kellhiex \$50,000 investiti fil-hames snin precedenti mid-data meta ghamlet l-investment fil-LVMMPF.

Id-dikjarazzjoni li l-ilmentatrici kellha biss investimenti fi *Stocks* tal-Gvern jindika bl-aktar mod car li hi kienet kawta hafna fl-investimenti taghha, tant li l-investimenti kollha li kellha, hlief ghal wiehed – il-*La Valette High Yield Fund* – li xtrat fuq parir tal-BOV fl-istess mument li xtrat il-LVMMPF, kienu kollha fi *Stocks* tal-Gvern. Min jinvesti fi *Stocks* tal-Gvern jaf li qed jinvesti f'investment b'riskju baxx hafna, b'sigurtà fuq il-kapital u likwidità kontinwa fis-suq taghhom. Dawn certament li ma kinux il-karatteristici tal-LVMMPF f'ebda mument.

Mhux talli l-ilmentatrici ma kinitx "*Experienced Investor*" skont il-kriterji stabbiliti, izda teknikament qatt ma messha inbieghilha dan il-prodott, izda dan mhuwiex parti mill-ilment u l-Arbitru mhux ser jidhol fil-kwistjoni tal-*mis-selling*.

Ghar-ragunijiet hawn fuq imsemmija u mill-provi esebiti f'dan il-kaz jirrizulta li l-ilmentatrici ma setghetx tigi meqjusa bhala '*Experienced Investor*' u, ghalhekk, l-ilment huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz.

Ghaldaqstant, l-Arbitru qed jilqa' l-ilment sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-decizjoni u, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, jordna lill-*Bank of Valletta p.l.c.* ihallas lill-ilmentatrici s-somma ta' erbat elef, erba' mija u tlieta u hamsin ewro u hmistax-il centezmu tal-ewro (€4,453.15), bl-imghaxijiet legali mid-data ta' meta gie pprezentat dan l-ilment quddiem l-Arbitru sad-data tal-hlas effettiv.

⁷⁰ A fol 79

L-ispejjez legali ta' dan il-kaz huma għall-*Bank of Valletta p.l.c.*

**Dr Reno Borg
Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji**